

การเกิดประชาคมอาเซียนกับการศึกษาของประเทศไทย (๕)

หลังจากที่ประเทศไทยได้ริเริ่มจัดตั้งที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน (ASEAN Education Ministers' Meeting, ASED) และจัดประชุมของที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน (ASEM) อย่างต่อเนื่อง กรอบกับคณะรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน ได้มอบหมายให้สำนักเลขาธิการอาเซียนดำเนินความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) และสำนักเลขาธิการองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ในการดำเนินการเตรียมตัวรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนของสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศ ในปี ๒๕๕๘

ในฉบับนี้ จะขอเจาะลึกลงไปในเรื่องรายละเอียดของ **เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน หรือ AUN** ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการจัดตั้ง คือ การส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการศึกษา อันเป็นกลไกสำคัญในการสร้างรากฐานให้กับสังคมและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในภูมิภาค ที่มุ่งสร้างอาเซียนให้เป็น **"a concert of Southeast Asian Nations, outward looking, living in peace, stability and prosperity, bonded together in partnership in dynamic development and in a community of caring societies."** โดยมีสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN Secretariat) ตั้งอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และปัจจุบันมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๒๖ มหาวิทยาลัย จาก ๑๐ ประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาไทยมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสมาชิกของ AUN

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน บริหารจัดการโดยคณะกรรมการอำนวยการ (AUN Board of Trustees: AUN-BOT) จำนวน ๑๓ คน ประกอบด้วยผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีที่รับผิดชอบดูแลเรื่องการศึกษาของประเทศนั้นๆ ประเทศละ ๑ คน ผู้แทนของเลขาธิการอาเซียน ประธานคณะกรรมการอาเซียนด้านการศึกษา และผู้อำนวยการบริหารของสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางของการดำเนินงาน ทั้งนี้ **เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการเครือข่ายฯ** ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งในปี ๒๕๔๐ จนถึงปัจจุบัน

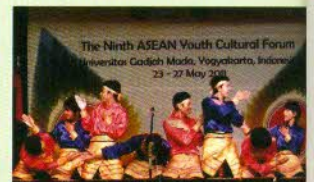
ที่ผ่านมาเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้ดำเนินกิจกรรมครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญสำหรับการพัฒนาการอุดมศึกษาของอาเซียน สรุปได้ดังนี้

การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (Academic Exchange) มีการจัดกิจกรรม Student Exchange Programme โครงการทุนการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างมหาวิทยาลัยสมาชิก เป็นเวลา ๑ เทอม ถึง ๑ ปี และทุนการศึกษาจากรัฐบาลที่เป็นประเทศคู่เจรจากับอาเซียน เช่น ทุนจากรัฐบาลจีน ทุนจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยเกาหลีใต้ เป็นต้น

การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนที่ไม่ใช่วิชาการ (Cultural and Non-Academic Exchange) มีการจัดกิจกรรม AUN Educational Forum and Young Speakers Contest เป็นโครงการที่จัดขึ้นในลักษณะ Workcamp ระยะเวลา ๒ สัปดาห์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และปลูกฝังความเป็นอาเซียนให้เกิดขึ้นในใจเยาวชน โดยให้นิสิตนักศึกษาและอาจารย์จากมหาวิทยาลัยสมาชิก ได้ร่วมทำกิจกรรมทั้งด้านวิชาการ การประชุมกลุ่มย่อย และการทัศนศึกษาดูงาน เรียนรู้วัฒนธรรมของเพื่อนบ้าน ตลอดจนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศเจ้าภาพผู้จัดงาน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยสมาชิกได้กล่าวสุนทรพจน์แสดงความคิดเห็นและตอบคำถามเกี่ยวกับอาเซียน

ASEAN Youth Cultural Forum
Joh Mada, Yogyakarta, Indonesia
23 - 27 May 2011

นอกจากนี้ ยังมีโครงการ ASEAN Youth Cultural Forum ซึ่งจัดขึ้นในลักษณะ Workcamp ระยะเวลา ๖ วัน เพื่อให้บัณฑิต นักศึกษา และอาจารย์ ได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านศิลปวัฒนธรรม เกิดการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงเครือข่าย ตลอดจนสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียน ผ่านกิจกรรมการขับร้อง เล่นดนตรี และการเดินรำ นอกจากนั้นยังได้ ความรู้มาพัฒนาการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของอาเซียนร่วมกัน โครงการนี้ได้กำหนดให้เป็นกิจกรรมประจำปีเพื่อเป็นเวทีถาวรของ เยาวชนอาเซียนในการแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมในภูมิภาค

การอบรมและการพัฒนาขีดความสามารถ (Training and Capacity Building) ได้จัดกิจกรรม Training Series of AUN Quality Assurance ให้กับมหาวิทยาลัยสมาชิกเครือข่ายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อช่วยส่งเสริมและ พัฒนาระบบประกันคุณภาพให้กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ AUN-QA Guideline and the AUN-QA Manual เป็นเครื่องมือในการ อบรม

ความร่วมมือด้านงานวิจัย (Collaborative Research) ได้ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย และผู้ทรง คุณวุฒิในสาขาต่างๆ จากประเทศอาเซียนในการทำงานวิจัยร่วมกัน ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้ทำงานด้าน In House Policy Research ด้วย

ระบบและกลไกของการอุดมศึกษา (Systems and Mechanism of Higher Education) ได้จัดทำกรอบประกัน คุณภาพการศึกษา (AUN Quality Assurance: AUN-QA) และระบบถ่ายโอนหน่วยกิต (ASEAN Credit Transfer System: ACTS) เป็นโครงการหลักภายใต้กรอบการทำงานด้านการพัฒนาระบบและกลไกด้านการอุดมศึกษา โดยมุ่งพัฒนาการประกันคุณภาพ การศึกษา ในระดับภูมิภาคและมุ่งส่งเสริม สร้างมาตรฐานอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสมาชิกให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งถือเป็นแนวทางหลักในการประกันคุณภาพการศึกษาของอาเซียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามวิสัยทัศน์และปณิธานของผู้นำอาเซียน

พร้อมทั้งพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิต เพื่อมุ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษา โดยกำหนด เป้าหมายไว้ภายในปี ๒๕๕๘ ระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตจะสามารถใช้ได้ครบทั้ง ๒๖ มหาวิทยาลัยสมาชิก

การพัฒนาหลักสูตรและโครงการ (Course and Programme development) เพื่อส่งเสริมสำนึกความเป็นอาเซียน และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในภูมิภาค โดยจัดทำหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาโทด้านอาเซียนศึกษา (International Masters in ASEAN Studies: IMAS) ณ Asia-Europe Institute, Universiti Malaya

การประชุมเสวนาด้านนโยบาย (Policy Dialogue) ได้จัดให้มีเวทีเพื่อหารือความร่วมมือทางวิชาการผ่านการประชุม สัมมนา และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ที่ครอบคลุมในหลากหลายประเด็น

ศูนย์กลางข้อมูลและความรู้ (Database and Knowledge Center) ได้มีการพัฒนาเว็บไซต์ เพื่อมุ่งมั่นให้เป็น ศูนย์กลางข้อมูลและความรู้ให้แก่ประชาชนทั่วไป และสมาชิกเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการ เผยแพร่กิจกรรมของเครือข่าย เพื่อเชื่อมโยงกับเครือข่ายและองค์กรอื่นๆ

เครือข่ายเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยอาเซียน (Thematic Network) ดำเนินการภายใต้กรอบ AUN ๗ เครือข่าย คือ

- AUN Southeast Asia Engineering Education Development Network (AUN/SEED-Net) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการ โดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ASEAN Graduate Business and Economics Programme Network (AGBEP) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการโดย De La Salle University
- AUN Human Rights Education Network (AUN-HREN) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการโดย มหาวิทยาลัยมหิดล
- AUN Inter-Library Online (AUNILO) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการโดย Universiti Sains Malaysia
- ASEAN Credit Transfer System (ACTS) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการโดย Universitas Indonesia
- AUN Intellectual Property (AUNIP) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการโดย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- AUN University Social Responsibility & Sustainability (AUN-USR&S) สำนักงานเลขานุการ ดำเนินการโดย Universiti Kabangsaan Malaysia

ทั้งนี้ ผู้อ่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนได้เพิ่มเติมที่เว็บไซต์ <http://www.aun-sec.org/>